

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/84278,Falkowski-Juliusz-Hipolit.html>
2022-10-03, 15:52

Falkowski Juliusz Hipolit

FALKOWSKI Juliusz Hipolit Seweryn Ignacy (20 X 1815, Dubowczyk, Podole – 1 X 1892, Kraków), pionier budowy kolei. Syn Hipolita, generała wojska polskiego, byłego legionisty, i matki z domu Karskiej.

W 1826–28 kształcił się w Korpusie Kadetów w Kaliszu, a następnie w Szkole Aplikacyjnej Artylerii i Inżynierów w Warszawie. Uczestniczył w powstaniu listopadowym 1830–31 jako podporucznik 13. pułku piechoty, był ranny podczas obrony Warszawy, został odznaczony Orderem Virtuti Militari. W 1832–34 studiował na uniwersytecie we Wrocławiu, potem gospodarował na roli w Płockiem.

Znalazłszy się przypadkowo we Lwowie w 1848, odegrał znaczącą rolę w wydarzeniach Wiosny Ludów, przyczyniając się do utworzenia Legionu Polskiego gen. J. Wysockiego na Węgrzech i walcząc w Badenii jako adiutant L. Mierosławskiego. Następnie osiadł we Francji, gdzie się ożenił. Próbował, bez powodzenia, uczestniczyć w ówczesnej rozbudowie sieci kolejowej. Był współautorem pierwszego projektu kolei alpejskiej mającej połączyć Francję z Włochami pod Mt. Cenis, niezrealizowanego wskutek bankructwa towarzystwa powołanego do jej budowy (przy czym F. poniósł dotkliwe starty materialne).

Następnie był rzecznikiem budowy linii kolejowej w dolinie Eufratu w celu połączenia syryjskiego wybrzeża Morza Śródziemnego z Zatoką Perską. Opublikował w związku z tym projektem dwie broszury: *Chemin de fer indo-européen de la Méditerranée au Golf Persique par la Vallée de l'Euphrate* (Paris 1856) oraz, adresowaną do brytyjskiego premiera i ministra skarbu lorda Palmerstona, *La chemin de fer de la Vallée de l'Euphrate et l'avenir de la Turquie* (Nantes 1860), a także najpóźniej w 1861 osobiście przeprowadził studia terenowe na planowanej trasie. Z ich wynikami zapoznał

zainteresowanych Brytyjczyków, licząc, że podejmą realizację tego przedsięwzięcia jako odpowiedź na budowany wówczas przez Francuzów Kanał Sueski. Kolej tę zbudowali jednak i to dopiero na początku XX w. Niemcy.

Po 1871 r. osiadł z córką w Krakowie, zarabiając na skromne utrzymanie publikacjami w prasie krajowej i francuskim czasopiśmie „L'Universe”. Wydał też w Poznaniu *Obrazy z życia kilku ostatnich pokoleń w Polsce (1877–86)* i *Wspomnienia z roku 1848–49 (1879)*.

PSB (S. Kieniewicz); SBTP (B. Orłowski); SPPT (B. Orłowski).

B. Orłowski: *Osiągnięcia inżynierskie Wielkiej Emigracji*, Warszawa 1992; A. Jabłonowski: *Pisma*, t. 6, Warszawa 1912; „Czas”, Kraków 1892, nr 228; Office Library and Records w Londynie: *European Interests in the Euphrate Valley Route*, London 1861, s. 21; Biblioteka Polska w Paryżu: rkps 563; Biblioteka PAU w Krakowie: rkps 1908; Biblioteka Jagiellońska: rkps 6284, 6501; Biblioteka Czartoryskich w Krakowie: rkps Ew. 1547, Ew. 1550.

Bolesław Orłowski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)